

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.01.2018 № 04-16

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Щодо аудиту ефективності
управління Міненерговугіллям
об'єктами державної власності

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності управління Міністерством енергетики та вугільної промисловості України (далі – Міненерговугілля) об'єктами державної власності у сфері транзиту, експорту та імпорту енергоносіїв.

Встановлено, що Міненерговугіллям у 2015–2016 роках та протягом 9 місяців 2017 року **не забезпечено належним чином ефективного управління об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету у сфері транзиту, експорту та імпорту енергоносіїв.**

Із сорока шести державних підприємств, установ, організацій і об'єднань, що належали до сфери управління Міненерговугілля в електроенергетичному комплексі, та господарських товариств, щодо яких Міненерговугілля здійснювало управління корпоративними правами держави, на час аудиту діяльність з транзиту, експорту та імпорту енергоносіїв здійснювало тільки ДПЗД «Укрінтеренерго».

Стратегічний план розвитку для ДПЗД «Укрінтеренерго» Міненерговугілля затвердило лише 11.09.2017, тобто **орієнтири розвитку цього підприємства протягом майже усього досліджуваного періоду не були визначені.** Як наслідок, штучно знижувалася ефективність його фінансово-господарської діяльності.

Чинне законодавство достатньою мірою визначає правові основи господарської діяльності, повноваження уповноважених державних органів управління і суб'єктів управління тощо. Проте у сфері електроенергетики згідно із зобов'язаннями перед Європейським Союзом законодавство змінювалося. Передбачені Законом України «Про ринок електричної енергії»

підзаконні акти, необхідні для запровадження нової моделі ринку електроенергії, ще розробляються.

Міненерговугілля не забезпечило належним чином ефективного управління та контролю за діяльністю ДПЗД «Укрінтеренерго». Зокрема, **не забезпечено виконання повноважень щодо призначення керівника підприємства, який би на стабільній основі ним ефективно управляв.** Протягом періоду, що перевірявся, керівництво підприємством здійснювали виконувачі обов'язків директора.

Організаційна структура ДПЗД «Укрінтеренерго» та його штатний розпис у 2015–2016 роках неодноразово змінювалися, що не сприяло сталій роботі ДПЗД «Укрінтеренерго».

Кабінет Міністрів України постановою від 12.05.2015 № 271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015 році» передбачив приватизацію єдиного майнового комплексу Калуської ТЕЦ, яка належала до структури ДПЗД «Укрінтеренерго», що суперечить вимогам Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» та частини дев'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

З 2009 по 2016 рік загальний обсяг вкладень ДПЗД «Укрінтеренерго» у фінансово-господарську діяльність Калуської ТЕЦ та інвестицій в її основні фонди становив 150,9 млн гривень. Це дало змогу суттєво поліпшити її фінансово-економічний стан і матеріально-технічну базу.

Міненерговугілля наказом від 13.07.2016 № 449 «Про створення шляхом виділу ДП «Калуська теплоелектроцентрально-нова» виділило зі складу ДПЗД «Укрінтеренерго» відокремлений підрозділ ВФ «Калуська ТЕЦ» і створило на його базі ДП «Калуська теплоелектроцентрально-нова». Виведення зі складу ДПЗД «Укрінтеренерго» частини нерухомого майна у зазначений спосіб суперечить вимогам частини дев'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

Міненерговугілля і ДПЗД «Укрінтеренерго» не забезпечили ефективного управління майном підприємства. На його балансі є нерухоме майно, яке в господарській діяльності тривалий час не використовується, проте здійснюються витрати на його утримання. **Непродуктивні витрати підприємства на утримання майна становили 3091,0 тис. гривень.**

Діяльність ДПЗД «Укрінтеренерго», в цілому, прибуткова. Проте **обсяги чистого доходу від реалізації продукції** протягом періоду, який перевірявся, **знижувалися**, а визначені фінансовими планами показники діяльності підприємства здебільшого в повному обсязі не досягалися.

Плановий показник чистого доходу від реалізації продукції у 2015 році не виконано на 1446,8 млн грн (14,4 відс. від плану), у 2016 році – на 7044,1 млн грн (90,2 відс. від плану). Головна причина такої ситуації – невиконання підприємством плану поставок електроенергії до АР Крим і м. Севастополя у 2015 році та відсутність поставок у 2016 році з незалежних

від підприємства причин. Чистий прибуток за 2015 рік становив 153,4 млн грн, за 2016 рік – 10,9 млн грн, за 9 місяців 2017 року – 16,0 млн гривень.

Міненерговугілля затверджувало фінансові плани підприємства на 2015 і 2017 роки з порушенням термінів, визначених статтею 75 Господарського кодексу України. Через відсутність дієвого контролю з боку Міненерговугілля підприємством були допущені перевитрати коштів за плановими показниками фінансових планів і здійснені незаплановані витрати на загальну суму 534,6 млн грн (у 2015 році – 345,3 млн грн, у 2016 році – 189,3 млн гривень). Зміни до фінпланів підприємства не вносилися.

У 2015–2016 роках на виконання рішень Міненерговугілля ДПЗД «Укрінтеренерго» організувало та здійснило постачання в Україну вугілля для потреб ПАТ «Центренерго». Підприємством було імпортовано 358,5 тис. т вугілля на суму 583,2 млн гривень. Водночас на імпорт вугілля підприємством використано на 316,2 млн грн більше, ніж передбачалося фінансовими планами. Відповідно, ці коштів використані з порушенням статті 75 Господарського кодексу в частині дотримання суб'єктами господарювання планових показників фінансових планів.

У 2015 році ДПЗД «Укрінтеренерго» імпортовано електроенергії на суму 1,8 млрд гривень. Імпорт електроенергії здійснено за особливою процедурою в рамках визначених Кабінетом Міністрів України тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії. Імпортовану електроенергію в повному обсязі продано на оптовому ринку електроенергії України за цінами, визначеними НКРЕКП.

У цьому ж році на виконання рішень Кабінету Міністрів України та Міненерговугілля підприємство здійснювало поставки електроенергії на тимчасово окуповану територію АР Крим і до м. Севастополя. Всього було поставлено електроенергії на суму 5,9 млрд гривень. З 2016 року та надалі поставки електроенергії до АР Крим і м. Севастополя не здійснювалися.

У досліджуваному періоді ДПЗД «Укрінтеренерго» здійснювало експорт електроенергії лише у 2017 році, оскільки ціна на електроенергію на оптовому ринку електроенергії України перевищувала ціни в сусідніх країнах. Усього підприємство продало електроенергії на суму 109,8 тис. євро. Діяльність щодо транзиту електроенергії була більш результативною і здійснювалася підприємством протягом усього періоду, що перевірявся. За транзит електроенергії підприємство отримало 14,2 млн євро.

Рекомендуємо Верховній Раді України розглянути інформацію про результати аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

З повагою

Голова

Р. М. Магута